



Севастопольський інститут банківської справи
Української академії банківської справи
Національного банку України



Харківський національний економічний університет
МОН України



ФОНД
«СЕВАСТОПОЛЬ»

ГО «Фонд «Севастополь»

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

I Міжнародної науково-практичної
конференції

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОЇ ОСВІТИ В ГАЛУЗІ ЕКОНОМІКИ»

14 – 16 травня 2011 року
м. Севастополь



ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТОК ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Дистанційна освіта сьогодні є однією з найперспективніших і досить ефективних форм підготовки фахівців, яка базується на активному обміні навчальним матеріалом між викладачем і студентом засобами інформаційних технологій (ІТ) та призначена не підмінити, а доповнити традиційну систему освіти.

Історично дистанційне навчання (ДН) виникло в середині ХІХ століття в Англії, коли І. Пітман запропонував у 1840 році за допомогою поштового зв'язку навчати студентів стенографії. У 1850 році в Росії було створено Інститут заочного навчання, а в 1856 році в Берліні почали навчати іноземної мови за заочною формою навчання. Основними технологіями доставки студентам навчальних матеріалів спочатку був поштовий зв'язок (кореспондентська освіта), потім радіозв'язок (з 20-х років ХХ століття) та телебачення (з 50-х років ХХ століття) – трансляційна освіта.

Другий етап ДН пов'язаний з Відкритим університетом в Великобританії, в якому починаючи з 1969 року було розроблено велику кількість високоякісних навчальних посібників, спеціально призначених для дистанційної освіти. Одностороння взаємодія університету із студентами здійснювалася через друковані матеріали, які доповнювалися радіо та телепередачами. Двостороння взаємодія між викладачами та студентами здійснювалася через листування, очні консультації та короткострокові курси за місцем проживання.

Навчання, засноване на нових інформаційних технологіях та інтерактивній комунікації на основі телекомунікаційних засобів, ознаменувало третій етап розвитку ДН. Двосторонній зв'язок здійснюється в різних формах (текст, графіка, звук, анімація) як у синхронному, так і в асинхронному режимах.

П'ять історичних етапів і відповідних форм розвитку дистанційної освіти виділяє С.А. Щенников [1]: епістолярно-просвітницький; організоване кореспондентське навчання; радянська система заочного навчання; модель Відкритого університету Великобританії; сучасна модель, яка ґрунтується на інноваціях у сфері комп'ютеризації, педагогіки та управління.

Виділяють покоління дистанційної освіти засноване: на друкованих матеріалах; на доповнені спеціально розроблених друкованих матеріалів аудіо та відео засобами; на нових інформаційних технологіях та інтерактивній комунікації на основі технічних засобів.

Дистанційна освіта за Д. Кіганом має п'ять основних форм реалізації [2]: 1) дистанційне навчання – забезпечення освіти та навчання на відстані через відкриті університети, інститути дистанційного навчання; 2) електронне навчання – навчання через Інтернет із застосуванням LMS; 3) синхронне електронне навчання – електронне навчання з активним зворотним зв'язком; 4) Інтернет-лекції – поширення відеолекцій засобами Інтранет, соціальних мереж та WWW; 5) мобільне навчання – навчання за допомогою кишенькових комп'ютерів, смартфонів і мобільних телефонів.

У найширшому розумінні електронне навчання може розглядатися як навчання, що здійснюється та підтримується за допомогою електронних засобів та електронних середовищ. В тлумаченні, запропонованому Європейською комісією, під електронним навчанням розуміють процес формування знань, умінь та навичок за допомогою або повністю через Інтернет. В Україні більш поширеним є таке тлумачення: електронне навчання (e-learning) – це подання навчальних матеріалів та управління процесом навчання за допомогою нових інформаційних і телекомунікаційних технологій.

На початку XXI століття зароджується мобільне навчання, як окрема гілка дистанційної освіти. Мобільне навчання (mobile learning, M-Learning) – це

електронне навчання за допомогою мобільних пристроїв, незалежне від часу і місця, з використанням спеціального програмного забезпечення, яке ґрунтується на педагогічній основі міждисциплінарного та модульного підходів [3]. Мобільне навчання є, з одного боку, різновидом дистанційного навчання, а з іншого – електронного навчання, воно надає суб'єкту навчання вищу інтерактивність, більшу свободу руху, більшу кількість технічних засобів, основними з яких є UMPC – ультрамобільні ПК, планшетні ПК, надпортативні ноутбуки, PDA (персональні цифрові помічники), електронні книжки та ін.

Сучасні технології дистанційного навчання здійснюють моніторинг навчального процесу, забезпечують високу насиченість та доступність контенту, підвищують якість освітніх послуг та результативність навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Щенников С. А. Открытое дистанционное образование [Текст] / С. А. Щенников. – М.: Наука, 2002. – 527 с.
2. Keegan, D. The incorporation of mobile learning into mainstream education and training / Desmond Keegan // 4th World Conference on m-Learning (m-Learn 2005), 25-28 October 2005, Cape Town, South Africa.
3. Мобільне навчання: історія, теорія, методика [Текст] / С. Семеріков, І. Теплицький, С. Шокалюк // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. – 2009. – № 1. – С. 96-104.

Анотація. Головань М.С., Яценко В.В. Виникнення та розвиток дистанційного навчання. У роботі розглядаються основні риси етапів розвитку дистанційного навчання.

Ключові слова: дистанційне навчання, електронне навчання, мобільне навчання.

Аннотация. Головань М.С., Яценко В.В. Возникновение и развитие дистанционного обучения. В работе рассматриваются основные черты этапов развития дистанционного обучения.

Ключевые слова: дистанционное обучение, электронное обучение.

Summary. Golovan' M., Yatsenko V. Origin and the development of teaching in the distance. The basic lines of the stages of development of teaching are in-process examined in the distance.

Key words: distance learning, electronic learning, mobile learning.

Origin and becoming of the distance learning. In the paper considered the distinguishing features of the stages of the distance learning.

Яценко В. В. Виникнення та розвиток дистанційного навчання / М.С. Головань, В. В. Яценко // Актуальні проблеми розвитку електронної освіти в галузі економіки [Текст] : тези доповідей І Міжнародної науково-методичної конференції (м. Севастополь, 14 – 16 травня 2011 р.). – Х. : ФОП Александрова К.М.; ВД "ІНЖЕК", 2011. – С. 73-75.